

The Development of a Training Curriculum on Lesson Plan Design Based on the Criteria and Methods for Evaluating Teachers' Academic Ranks under the Office of Primary Educational Service Area

Tanyaboon Tavonpaibooncharoen

Kasetsart University

E-mail: tanyaboon.t@ku.th

Sirichai Sriprom

Kasetsart University

E-mail: feduscs@ku.ac.th

Received	Reviewed	Revised	Accepted
06/11/2025	10/11/2025	29/12/2025	15/01/2026

Abstract

Background and Aims: The development of a training curriculum on lesson plan design based on the criteria and methods for evaluating the positions and academic standing of teachers and educational personnel is essential for enhancing teachers' potential to deliver quality instruction in alignment with professional standards and evaluation criteria. This study aimed to: (1) develop a training curriculum on lesson plan design based on the criteria and methods for evaluating teachers' positions and academic standing, (2) determine the efficiency of the developed curriculum, (3) compare participants' learning outcomes before and after the training, and (4) examine participants' satisfaction with the curriculum.

Methodology: This study was a research and development (R&D) study. The sample group consisted of 30 primary school teachers in the Health and Physical Education learning area under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 2. The research was conducted in four phases: (1) studying relevant information and research, (2) developing and validating the quality of the curriculum, (3) implementing the trial of the curriculum, and (4) applying the curriculum to evaluate its effectiveness. The research instruments included (1) a training curriculum on lesson plan design, (2) a pre-

and post-training knowledge test, and (3) a satisfaction questionnaire. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and dependent t-test.

Results: 1) The developed training curriculum was found to be appropriate in both content and learning process. 2) The curriculum demonstrated high efficiency, with a process efficiency (E1) of 87.57 and a result efficiency (E2) of 82.67, exceeding the set standard of 80/80. 3) The participants' post-training learning achievement was significantly higher than their pre-training achievement at the .05 level. And 4) The participants' overall satisfaction with the curriculum was at the highest level, with a mean score of 4.58 and a standard deviation of 0.75.

Conclusion: The developed training curriculum was found to be appropriate in both content and learning process. It effectively enhanced teachers' knowledge and skills in lesson plan design. The participants showed increased knowledge after the training and expressed a high level of satisfaction with the curriculum, indicating that the developed program is practical, suitable for implementation, and beneficial for teachers' professional development.

Keyword : Training Curriculum; Lesson Plan; Position and Academic Standing Evaluation; Satisfaction

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ธัญบูรณ์ ถาวรไพบูลย์เจริญ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อีเมล: tanyaboon.t@ku.th

ศิริชัย ศรีพรหม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อีเมล: feduscs@ku.ac.th

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสำคัญในการยกระดับศักยภาพของครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะและมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู 2) หาประสิทธิภาพของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น 3) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการเข้ารับการอบรม และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อหลักสูตร

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร และ 4) การนำหลักสูตรไปใช้เพื่อประเมินประสิทธิผล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังอบรม และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานแบบที

ผลการวิจัย: 1) หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ 2) หลักสูตรมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าประสิทธิภาพกระบวนการ (E1) เท่ากับ 87.57 และค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 82.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80) 3) ผู้เข้ารับการอบรมมีผลการเรียนรู้

หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75

สรุปผล: หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ สามารถเสริมสร้างความรู้และทักษะของครูในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการอบรมและมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาครูในทางปฏิบัติ

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรม; แผนการจัดการเรียนรู้; การประเมินแห่งและวิทยฐานะ; ความพึงพอใจ

บทนำ

ครูถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบการศึกษา เนื่องจากครูมีบทบาทโดยตรงในการถ่ายทอดองค์ความรู้ พัฒนาทักษะ และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน คุณภาพของครูจึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนและสะท้อนถึงคุณภาพของระบบการศึกษาโดยรวม ครูที่มีความรู้ ความสามารถ และจิตวิญญาณความเป็นครูสามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สร้างแรงบันดาลใจ และส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างลึกซึ้ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ในยุคที่การศึกษาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ครูจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีและแนวคิดใหม่ๆ เช่น การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การใช้สื่อดิจิทัลและการประเมินผลที่เน้นสมรรถนะของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ดังนั้นการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) นอกจากนี้ ครูยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน การสนับสนุนครูให้มีความมั่นใจในวิชาชีพ มีโอกาสพัฒนาตนเอง และได้รับการประเมินอย่างเป็นธรรม จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

จากความสำคัญดังกล่าว การพัฒนาคุณภาพครูจึงมุ่งเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในประเทศ ส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณ องค์กรความรู้ และความเป็นมืออาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา โดยกำหนดให้มีการประเมินสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อรักษาความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในตำแหน่งและวิทยฐานะที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579, 2560) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของครู ภายใต้กรอบแนวคิดสำคัญที่ว่าครูต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งและวิทยฐานะ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถปรับประยุกต์แก้ไข้ปัญหา พัฒนาและสร้างการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อยกระดับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564)

ปัจจุบันการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ว 9/2564 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) มีมติประกาศใช้เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 โดยได้จัดทำคู่มือการประเมินที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม 4 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ตำแหน่งครูตั้งแต่ระดับชำนาญการจนถึงเชี่ยวชาญพิเศษ พร้อมแนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนผ่าน (2) การจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement: PA) (3) การประเมินผลการพัฒนางาน ตามข้อตกลง และ (4) การประเมินเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะใน 3 ด้าน คือ ทักษะการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน และผลงานทางวิชาการ ผู้วิจัยเห็นว่าเกณฑ์ ดังกล่าวนับเป็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญ เนื่องจากมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการจำทำ เอกสารเชิงปริมาณ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ ความไม่ ชัดเจนในการทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และการจัดทำ PA ความขาดแคลนทักษะในการจัดทำหลักฐาน เชิงประจักษ์ ความไม่ต่อเนื่องจากระบบเดิม ว 21/2560 ภาระงานด้านเอกสารที่เพิ่มขึ้น และการขาด ระบบสนับสนุนและการอบรมที่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้ครูจำนวนหนึ่งเกิดความกังวลและขาดความมั่นใจใน การเตรียมรับการประเมิน จากข้อเท็จจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสอบถามครูกลุ่มสาระการ เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการศึกษาปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การพัฒนากลไกสนับสนุนและการเสริมสร้างศักยภาพครูอย่างเป็นระบบ

จากบริบทดังกล่าว ผู้วิจัยมุ่งเน้นการแก้ไข้ปัญหาผ่านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยยึด หลักเกณฑ์การประเมินตาม ว 9/2564 เป็นกรอบสำคัญ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ จำเป็นให้แก่ครูในการจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางานและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หลักสูตรดังกล่าวมุ่งเน้นทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติจริง ครอบคลุมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนการ สอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมิน

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่มีคุณภาพจึงเป็นกลไกสำคัญในการลดความสับสนและ ความเครียดของครูในการเตรียมเอกสาร เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการจัดทำ PA และส่งเสริมการพัฒนา วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้

ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางเชิงประจักษ์ในการพัฒนาครูต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
2. เพื่อหาประสิทธิภาพผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อได้กรอบแนวคิดและองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม

โดยมุ่งเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับ (1) ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม (2) กระบวนการพัฒนาหลักสูตร (3) การฝึกอบรมและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และ (4) หลักเกณฑ์วิธีการประเมินตำแหน่งวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยทั้งสิ่งพิมพ์และดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและการประเมินวิทยฐานะครู

ขั้นตอนการดำเนินงาน ได้แก่

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เรียบเรียงและวิเคราะห์ข้อมูล
3. สังเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระยะที่ 2 พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 35 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และครูผู้สอน 30 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1. หลักสูตรฝึกอบรม 2. แบบทดสอบวัดความรู้ 3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. **หลักสูตรฝึกอบรม** สร้างจากการศึกษาหลักการ แนวคิด และกระบวนการออกแบบแผนการเรียนรู้ กำหนดจุดมุ่งหมาย หน่วยการเรียนรู้ วิธีการฝึกอบรม สื่อ และการประเมินผล นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

2. **แบบทดสอบวัดความรู้** สร้างแบบปรนัย 4 ตัวเลือก 50 ข้อ ตรวจสอบความยากง่าย ($p = 0.33-0.80$) อำนาจจำแนก ($r = 0.22-0.65$) ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ($KR-20 = 0.859$) เหลือข้อสอบคุณภาพ 30 ข้อ

3. **แบบประเมินความพึงพอใจ** ใช้มาตราส่วนลิเคิร์ต 5 ระดับ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าอำนาจจำแนก 0.36-0.93 และความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ ($\alpha = 0.972$) อยู่ในระดับดีมาก

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรและปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้จริง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวน 10 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งต้องมีคุณสมบัติคือ เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 1 ปี สอนในระดับประถมศึกษา มีวิทยฐานะต่ำกว่าเชี่ยวชาญ และสมัครใจเข้ารับการอบรมพร้อมทำการทดสอบตามที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูฯ (2) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการอบรม และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อหลักสูตร

กระบวนการดำเนินงานเริ่มจากการชี้แจงวัตถุประสงค์และสิทธิในการเข้าร่วมให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นให้ทำแบบทดสอบก่อนการอบรม แล้วดำเนินการอบรมตามหลักสูตรเป็นเวลา 2 วัน พร้อมทำแบบฝึกหัดตามที่กำหนดในหลักสูตร ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรพบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 87.57 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 82.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แสดงว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนอบรมเท่ากับ 18.60 (S.D. = 1.65) และหลังอบรมเท่ากับ 24.80 (S.D. = 2.20) ผลการทดสอบทางสถิติพบว่าค่า $t = 21.336$ และค่า $p = 0.000$ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการอบรมอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อหลักสูตรพบว่ามีความพึงพอใจรวมเท่ากับ 4.41 (S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับสูง

เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินทั้งหมดมาปรับปรุงและจัดทำรายละเอียดหลักสูตรฝึกอบรมให้สมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริงในระยะที่ 4 ต่อไป โดยใช้สถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test แบบพหุพหุกัน และการคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และผลลัพธ์ (E2) ตามสูตร

$$E1 = \frac{(\Sigma x/N)}{A} \times 100, E2 = \frac{(\Sigma x/N)}{B} \times 100$$

ระยะที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยด้วยวิธีการเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteer Sampling) โดยมีคุณสมบัติคือ เป็นครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาในกลุ่มสาระสุศึกษาและพลศึกษา มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 1 ปี มีวิทยฐานะต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ และยินยอมเข้าร่วมการอบรมตามวันและเวลาที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูฯ (2) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังอบรม และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อหลักสูตร

ารดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้รูปแบบการทดลองแบบ One Group Pretest-Posttest Design โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 30 คน ใช้ระยะเวลาอบรมทั้งหมด 16 ชั่วโมง ขั้นตอนการดำเนินงานเริ่มจากการจัดทำหนังสือแจ้งและประชาสัมพันธ์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี เขต 2 และโรงเรียนในสังกัด จากนั้นดำเนินการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าว โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน จากนั้นดำเนินกิจกรรมการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และเมื่อสิ้นสุดการอบรมได้ทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ รวมทั้งตอบแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมถึงการใช้สถิติ t-test แบบพึ่งพากัน (t-test dependent) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการอบรม และใช้สถิติหาประสิทธิภาพของหลักสูตรตามเกณฑ์ E1/E2 เพื่อประเมินคุณภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของการเรียนรู้ โดยสูตรการคำนวณคือ

$$E1 = \frac{(\Sigma x/N)}{A} \times 100, E2 = \frac{(\Sigma x/N)}{B} \times 100$$

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ และแต่ละหน่วยมีจุดมุ่งหมายสาระการเรียนรู้ และการประเมินผลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ($n = 10$ คน)

	ร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบประจำหน่วย				รวม E₁	คะแนน หลังเรียน E₂
	หน่วยการเรียนรู้ที่					
	1	2	3	4		
คะแนนเต็ม	10	10	40	10	70	30
ลำดับ						
1	8	8	35	7	58	24
2	8	8	38	9	63	29
3	10	9	35	8	62	27
4	9	8	35	8	60	26
5	7	8	35	8	58	25
6	8	9	35	10	62	23
7	10	10	36	9	65	25
8	8	7	35	8	58	22
9	9	7	36	9	61	22
10	9	10	38	9	66	25
คะแนนเฉลี่ย	8.6	8.4	35.80	8.5	61.30	24.67
ร้อยละ	86.00	84.00	89.5	84.67	87.67	82.67
E₁/ E₂ (ตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80)				E₁/ E₂ 87.57/82.67		

จากตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน พบว่ามีคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ E_1 เท่ากับ 87.57 และการทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียน E_2 เท่ากับ 82.67 ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) $87.57/82.67$ แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความรู้การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี เขต 2 ระหว่างก่อนและหลังการอบรม

ผลการเรียนรู้	จำนวน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนอบรม	10	30	18.60	1.65	21.336	0.000*
หลังอบรม	10	30	24.80	2.20		

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เรื่องการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ก่อนอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.65 คะแนน และหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.20 คะแนน เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังการอบรมได้ค่า $t = 21.336$ $P\text{-value} = 0.000$ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่าคะแนนหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการอบรม จึงสรุปได้ว่าหลังการอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เรื่องการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สูงขึ้น

2. เพื่อหาประสิทธิภาพผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ในการนำหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ($n = 30$ คน)

	ร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบประจำหน่วย				รวม E_1	คะแนนหลังเรียน E_2
	หน่วยการเรียนรู้ที่					
	1	2	3	4		
คะแนนเต็มลำดับ	10	10	40	10	70	30
1	8	7	34	9	58	28
2	8	7	35	8	58	27
3	8	9	35	8	60	26
4	9	8	35	8	60	28
5	7	8	35	8	58	22
6	8	9	35	10	62	25
7	8	10	32	8	58	24
8	8	7	35	8	58	24
9	9	7	36	8	60	28
10	9	10	38	8	65	22
11	8	7	34	9	58	22
12	8	7	35	8	58	25
13	8	10	34	8	60	23
14	8	9	37	9	63	25
15	8	9	37	8	62	23
16	8	8	35	7	58	24
17	8	8	38	9	63	29

	ร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบประจำหน่วย				รวม E ₁	คะแนนหลังเรียน E ₂
	หน่วยการเรียนรู้ที่					
	1	2	3	4		
คะแนนเต็ม						
ลำดับ	10	10	40	10	70	30
18	8	9	35	4	56	25
19	9	8	35	8	60	25
20	7	8	35	8	58	25
21	8	9	35	10	62	23
22	10	10	35	9	64	25
23	8	7	35	8	58	26
24	9	7	36	9	61	22
25	9	10	38	9	66	25
26	8	7	34	9	58	28
27	8	7	35	8	58	26
28	8	10	34	8	60	25
29	8	9	37	9	63	24
30	8	9	37	8	62	26
คะแนนเฉลี่ย	8.20	8.33	35.37	8.27	60.17	25.00
ร้อยละ	82.00	83.33	88.42	82.67	85.95	83.33
E ₁ / E ₂ (ตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80)	E ₁ / E ₂ 85.95/83.33					

จากตารางที่ 3 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่า มีคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ E_1 เท่ากับ 85.95 และการทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียน E_2 เท่ากับ 82.67 ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 85.95/83.33 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80

3. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบความรู้การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ระหว่างก่อนและหลังการอบรม

ผลการเรียนรู้	จำนวน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนอบรม	30	30	21.33	2.70	-10.95	.001**
หลังอบรม	30	30	26.30	1.54		

** $p < .01$

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เรื่องการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ก่อนอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.70 คะแนน และหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.54 คะแนน เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังการอบรมได้ค่า $t = -10.95$ $P\text{-value} = .001^{**}$ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่าคะแนนหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการอบรม จึงสรุปได้ว่าหลังการอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เรื่องการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สูงขึ้น

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความพึงพอใจหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านวิทยากร	4.81	0.74	มากที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.63	0.71	มากที่สุด
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.58	0.75	มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร	4.49	0.69	มาก
รวม	4.58	0.75	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้เข้าอบรมมีระดับความพอใจหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความพึงพอใจลำดับที่ 1 คือ ด้านวิทยากร มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 ลำดับที่ 2 ด้านความรู้ความเข้าใจ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ลำดับที่ 3 ด้านการนำความรู้ไปใช้ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58, และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 และลำดับสุดท้าย ด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 จึงสรุปได้ว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เข้าอบรมได้อย่างเหมาะสมทั้งในด้านเนื้อหา วิทยากร และการจัดการอบรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ได้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 อย่างสมบูรณ์ นั่นคือ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพและความเหมาะสมในระดับสูง ผลลัพธ์นี้มิได้เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่เป็นผลมาจาก กระบวนการพัฒนาเชิงระบบ ที่เริ่มต้นด้วยการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้จากเอกสารและงานวิจัยอย่างครอบคลุม ทั้งในด้านหลักการพัฒนาหลักสูตร (Saylor & Alexander, 2012) และหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู

การดำเนินการดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบเนื้อหาและองค์ประกอบของหลักสูตรได้อย่างเป็นขั้นตอนและมีเหตุผลทางวิชาการ นอกจากนี้ การนำหลักสูตรฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบยังเป็นการยืนยันความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่อยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 เป็นข้อบ่งชี้ทางสถิติที่น่าเชื่อถือว่าหลักสูตรนี้มีความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักการทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Srichun (2020) ที่เน้นย้ำความสำคัญของการรับรองคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง ผลการอภิปรายในส่วนนี้จึงยืนยันว่า ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีรากฐานทางวิชาการที่แข็งแกร่งและพร้อมสำหรับการนำไปทดลองใช้

2. ผลการวิจัยด้านประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยหาประสิทธิภาพผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

การวิจัยนี้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 อย่างชัดเจน โดยผลการประเมินชี้ว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพในระดับสูงตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ผลการทดสอบประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) ที่เท่ากับ 85.95 สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถดึงดูดการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรมได้อย่างดีเยี่ยม ในขณะที่ค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ที่เท่ากับ 83.33 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรสามารถส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมได้อย่างแท้จริง

ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Ta (1998) ที่ให้ความสำคัญกับการออกแบบหลักสูตรที่มุ่งเน้นสมรรถนะ (Competency - Based Curriculum) ซึ่งการวัดผลไม่ได้จำกัดอยู่แค่การประเมินความรู้ แต่ยังรวมถึงการประเมินทักษะและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงจากการเรียนรู้ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้จึงมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักการดังกล่าว และมีศักยภาพในการเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพของครูได้อย่างยั่งยืน

3. ผลการวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ โดยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ยืนยันว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรม (26.30) สูงกว่าคะแนนก่อนการอบรม (21.33) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการพิสูจน์ว่าหลักสูตรนี้มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมและวัดผลได้

นอกจากนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่อยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย 4.58) ยังเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญว่าปัจจัยด้านจิตวิทยาของผู้เรียนมีบทบาทอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการอบรม ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ (สงัด อุทรานันท์, 2550) ที่ชี้ให้เห็นว่าทัศนคติเชิงบวกของผู้เรียนต่อหลักสูตรมีส่วนช่วยอย่างมากในการส่งเสริมแรงจูงใจและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอนาคต ดังนั้น หลักสูตรนี้จึงไม่เพียงแต่มีเนื้อหาที่ดี แต่ยังสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำผลวิจัยไปใช้และการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ขยายผลกับครูขนาดใหญ่ขึ้น เนื่องจากหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและได้รับความพึงพอใจในระดับสูง จะช่วยให้เห็นศักยภาพของหลักสูตรในบริบทที่กว้างขึ้น และส่งผลให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรจัดระบบนิเทศหรือการติดตามผลหลังการอบรม เพื่อประเมินว่าผู้ผ่านการอบรมนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพหรือไม่ การติดตามผลดังกล่าวจะช่วยให้สามารถปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในระยะต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนมากขึ้นและหลากหลายภูมิภาค เพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสามารถสรุปอ้างอิงได้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งเปรียบเทียบผลในแต่ละพื้นที่ซึ่งอาจมีบริบททางการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ระยะยาวของผู้เข้ารับการอบรมโดยติดตามการนำความรู้ไปใช้จริงในระยะเวลา 6 เดือน ถึง 1 ปี หลังอบรม เพื่อวัดประสิทธิผลของหลักสูตรในเชิงพฤติกรรมและการปฏิบัติงานจริง และพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของครูในระยะยาวได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. (2560). ยุทธศาสตร์ที่ 6: การพัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สงค์ อุทรานันท์. (2550). การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. Retrieved August 29, 2567, from http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1510809726_is-bkk7-sec11-0025.pdf
- สำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). มาตรฐานวิชาชีพครูและการพัฒนาครู. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Saylor, J. G., & Alexander, W. M. (2012). *Curriculum planning for better teaching and learning*. New York, NY: Holt, Rinehart and Winston. (Original work published 1956)
- Srichun, C. (2020). *Curriculum development for creative economical invented flowers and banana leaves for students*. Silpakorn University. Retrieved September 20, 2567, from <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2660/1/58253302.pdf>
- Ta, B. (2006). *Curriculum development*. Retrieved September 29, 2567, from https://eledu.ssru.ac.th/duangkamol_ch/mod/resource/view.php?id=8